

BİR MAHALLENİN HAFIZASI: KALE
sanat projesi

1 Haziran - 30 Kasım

Kültür
için
Alan

„ROTE HALLE“
(HEILIGTUM AEGYPT. GÖTTER)
AU 5

EUMENISCHE
TOR

AL 5

Kodscha

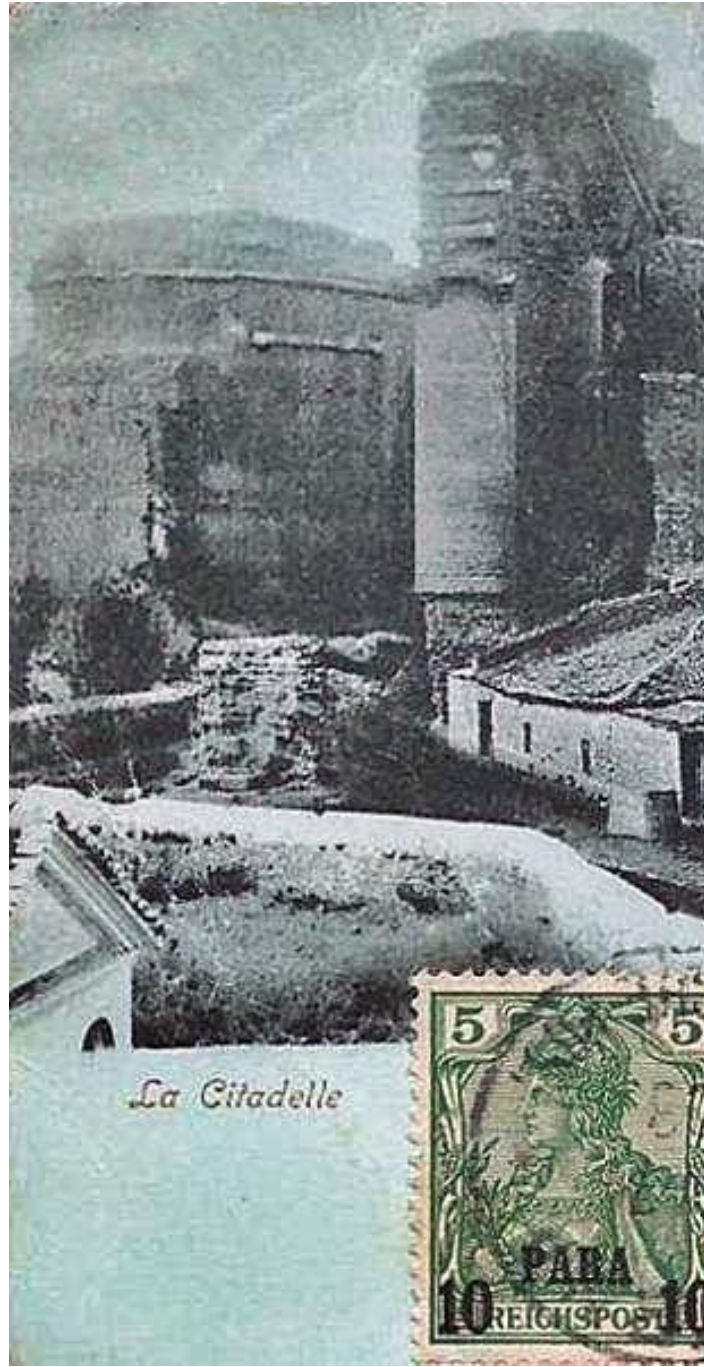
BİR MAHALLENİN HAFIZASI: KALE

Kentsel mekânlara ve yaşam kültürüne ilişkin yapılan görsel çalışmalar ve sözlü anlatılar, değişim ve dönüşümün çok hızlı yaşandığı günümüzde, kentlerin geçmişteki ve/veya bugünkü durumlarına dair kayıtlı olmayan, sadece o kente özgü olan bilginin üretilmesini, belgelenmesini sağlaması açısından önem taşır. Bu amaçla planlanan "Mahallenin Hafızası: Kale" sanat projesi, İzmir'in Bergama ilçesindeki Pergamon Akropolü'nün eteklerinde, yüzlerce yıllık bir süreçte Rumlar'ın, Ermeniler'in, muhacirlerin, mübadillerin ve günümüzde sayıları giderek artan metropol kökenli yeni nesil göçmenlerin yaşadığı dört mahalleyi kapsayan halk arasındaki ismi "Kale Mahallesi" olarak geçen bölgeye odaklanıyor. Proje, mahallenin kent belleğindeki yerini psikocoğrafya, kentsel mekân, bireysel bellek, yaşam kültürü ve sözlü tarih kavramları etrafında şekillenen atölyeler, seminerler ve uzman sunumlarını içeriyor. 7 ay sürecek olan proje sonunda ortaya çıkacak fanzin, fotoğraf, kolaj ve metinlerden oluşan sanatsal üretimlerin, web sitesi ve sergiler yoluyla paylaşma açılması planlanıyor.

Çok katmanlı kültürel birikimiyle Kale Mahallesi, Bakırçay Ovası'na doğru hızla büyüyen "yeni Bergama"ya kendini yeterince anlatamazken, yakın bir gelecekte turistik bir tüketim alanına dönüşmenin endişesini taşıyor. Tüm bu açmazlarına rağmen, renkli bir hayatı barındırmaya devam eden, devinim halindeki Kale Mahallesi'nin kent belleğindeki yerini geçmişin ve şimdinin izinde saptama, belgeleme ve yorumlama amacını taşıyan proje ile mahallenin turistik bir alandan ziyade iletişime ihtiyaç duyan, paylaşma açık, ilham verici ve derinlikli yapısının görünür kılınması amaçlanıyor. Proje aynı zamanda kentin sanat ve kültür üretimine katkıda bulunmayı hedefliyor.

Kültür İçin Alan tarafından desteklenen ve Sarı Denizaltı Sanat İnisyatifi tarafından yürütülen 7 ay sürecek projede; 2 atölye, 2 seminer, 2 sunum ve 2 sergi yer alıyor. "Kültür Sanat Pratiklerinde Anlatının Yeri" , "Kent, Zaman, Kimlik, Mekan" seminerleri ve uzman sunumlarıyla desteklenen "Belgesel Fotoğraf Atölyesi" mahalle insanların, gündelik yaşam pratikleri, mekânları ve sokakları üzerinden geçmiş ve bugün arasında bir köprü oluşturmayı hedeflerken, "Psikocoğrafya ve Anlatı Atölyesi" psikocoğrafyanın yöntemlerini kullanarak mahallede yapılacak yürüyüş deneyimlerinin yazı, fotoğraf, buluntu nesne, kolaj ve haritalar kullanarak mahallenin bugününe ilişkin öznel anlatılarını oluşturmayı amaçlıyor.

KIZIL AVLU / RED BASILICA, BERGAMA 1908 - FOTOĞRAF: SeBAH & JOAILLIER

Pergame 12. 7. 03.

Meines amities

Paul Zimmermann

YÜCEL TUNCA

1966 yılında Diyarbakır'da doğdu. İstanbul Üniversitesi'nde gazetecilik eğitimi aldı. 2007 yılına kadar basın fotoğrafçılığı yaptı. Orta öğretim okulları ve üniversite gibi eğitim kurumları ile özel ve kamu kurum ve kuruluşlarında fotoğraf üzerine dersler, seminerler ve konferanslar verdi, panellere katıldı. 1996-2005 yılları arasında İstanbul Saydam Günleri'nin, 2007 yılında da ULİSfotoFEST'in kurucusu üyesi olarak düzenleme komitelerinde yer aldı. 2004 yılında kurulan Fotoğraf Vakfı'nın kurucu üye vasfıyla çeşitli dönemlerde yönetim kurulu başkanlığını yaptı. 2004 yılında Galata Fotoğrafhanesi'ni kurdu ve fotoğraf alanındaki çalışmalara 2017 yılına kadar burada devam etti. 2018 Mart'ında Günseli Baki ile birlikte Sarı Denizaltı Sanat İnisiyatifi'ni kurdu. Belgesel fotoğraf alanındaki üretimlerine 2018 yılında yerleştiği Bergama'da devam ediyor.

BİR MAHALLENİN KAYITLARI: KALE

Belgesel Fotoğraf Atölyesi

ATÖLYE YÜRÜTÜCÜSÜ: Yücel Tunca

ONLINE ATÖLYE TARİHLERİ: 25-26 TEMMUZ / 15-23-29 AĞUSTOS / 6-12-13 EYLÜL 2020

Bergama'nın Helenistik dönemden günümüze kadar kesintisiz bir yerleşim alanı olan ve yerelde Kale Mahallesi olarak anılan Pergamon Akropolü'nün etekleri, arkeolojik birikimin yanı sıra yakın tarihin kültürel katmanlarını da barındırıyor. "Mahallenin Kayıtları: Kale" Belgesel Fotoğraf Atölyesi, proje kapsamında yürütülecek diğer atölye ve etkinliklerle beslenen fotoğraf ve metin eksenli bir çalışmadır. Atölyede portre hikayeler ile sokak hikâyeleri geliştirilerek mahallenin dünü ile bugünü arasında bir hafıza köprüsü oluşturulacaktır.

Atölye katılımcıları 8 oturum sürecek olan eğitim ve üretim dönemi içerisinde mahallenin son yüzyılına büyük ölçüde tanıklık etmiş ve/veya tanıklıklara kulak vermiş mahalledeki farklı kişiler ile sözlü tarih ve güncel fotoğraf çalışması ve mahallenin karakteristik özelliklerini yansıtan sokaklarının günlük yaşamına odaklanan fotoğraf çalışması yapacaktır. Portre hikayelerin ve sokak monografilerinin üretilmesi sırasında ailelerin kişisel albümlerinden geçmiş yıllara ait fotoğraflar digital ortama aktarılarak arşivlenecek ve sergide kullanılacaktır.

Atölye döneminin sonunda, biriktirilmiş olan bilgi ve duyguları kapsayan metinler oluşturulacak, bu metinlere görüşmeler sırasında toplanmış geçmiş dönemlere ait fotoğraflar ile atölye sürecinde çekilecek fotoğraflar eklemlenerek sergilenecek ve web sitesinde paylaşım açılacaktır.

GÜNSELİ BAKI

1976 yılında İstanbul'da doğdu. İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'den 1998 yılında mezun oldu. Accademia Italiana'da tasarım eğitimi aldı. 2006 yılında Dps Proje Ofisini kurdu ve 2017 yılına kadar yöneticiliğini yaptı. Galata Fotoğrafhanesi Fotoğraf Akademisi Belgesel Fotoğraf ve Master Class Programlarını bitirdi. İlk kişisel belgesel fotoğraf projesi "Ev" çeşitli şehirlerde sergilendi ve farklı mecralarda yayınlandı. 2017 yılında İzmir Bergama'ya yerleşti. 2018 yılında Yücel Tunca ile birlikte Sarı Denizaltı Sanat İnisyatifi'ni kurdu. Hafıza ve mekan arasındaki ilişkiyi sorguladığı çalışmalarının yanı sıra kadın kimliğinin mevcut kültürel bağlamda oluşturulma biçimlerine, toplumsal cinsiyet konularına odaklanıyor, feminist sanat alanında fotoğraf temelli çalışmalar yapıyor.

BİR MAHALLENİN KEŞFİ: KALE

Psikocoğrafya ve Anlatı Atölyesi

ATÖLYE YÜRÜTÜCÜSÜ: Günseli Baki

ONLINE ATÖLYE TARİHLERİ: 13-14 HAZİRAN / 4-19 TEMMUZ 2020

Kale Mahallesi'ni, çevrenin, bireylerin duygu ve davranışları üzerinde etkilerini tanımlayan psikocoğrafyanın yöntemlerini kullanarak keşfetme amacını taşıyan atölye; teorik, pratik ve üretim olmak üzere üç ana bölümden ve dört oturumdan oluşmaktadır. Atölye sırasında gerçekleştirilecek mahalle yürüyüşlerinin deneyimleri ışığında, yazı, fotoğraf, buluntu nesne, kolaj ve haritalar kullanarak mahallenin bugününe ilişkin öznel anlatıların oluşturulmasını hedefler.

Atölyenin Haziran ayında gerçekleştirilecek ilk iki oturumunda, yürüyüşe zemin oluşturacak psikocoğrafya kavramı ve yöntemleri incelenirken, katılımcıların yürüyüş sırasında biriktirdiklerini bir anlatıya dönüştürmeleri için onlara ilham verecek edebiyatçılardan örnekler, kent gezginliği, psikocoğrafya kavramını ortaya atan avangard sanat hareketinin oluşum süreci ve sanatsal üretim pratikleri incelenir. Atölyenin üçüncü oturumunda psikocoğrafya ve fotoğrafın kesiştiği üretimlerden ve sanatlarını yürüme eylemine ve onun temsiline dayandıran sanatçılardan örnekler incelenir ve katılımcılara oyun inşacı bir anlayışla gerçekleştirecekleri yürüyüşün yöntemleri konusunda rehberlik eder. Atölyenin dördüncü oturumu ise yürüyüş sırasındaki kayıtların; fotoğraf, video, buluntu nesne, harita, notlar, ses kaydı vs. değerlendirmesini içerir. Bu oturum aynı zamanda sergi sürecinin başlangıcıdır.

Proje kapsamındaki diğer seminerlerle desteklenecek olan atölye, katılımcılarla üretimlerini gerçekleştirme aşamasında atölye yürütücüsünün editörlüğünde Ekim ayına kadar devam edecektir. Atölyede üretilen çalışmalar sergilenecek ve web sitesinde paylaşımına açılacaktır.

EDA YİĞİT

1984 yılında Ankara'da doğdu. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Şehir Planlama Bölümü'nde lisans, aynı okulda Kentsel Planlama programında yüksek lisans derecesini tamamladı. MSGSÜ Sosyoloji Bölümü doktora programında toplumsal bellek üzerine araştırmalarını sürdürmektedir. 2009 yılında Sabancı Üniversitesi işbirliğiyle Osmanlı Bankası Müzesi'nde sözlü tarih eğitimi alarak, sözlü tarih alanındaki birikimiyle müzecilik ve sanat alanında üretimler gerçekleştirmektedir. Adalar Müzesi'nde 2010 yılından itibaren kuruluş sürecinde ve sonrasında sözlü tarih uzmanı, 2012 yılında Kağıthane Toplumsal Tarih Projesi kapsamında sözlü tarih uzmanı ve araştırmacı olarak çalıştı. 2013 yılından bu yana Karşı Sanat Çalışmaları bünyesinde, 2016 yılından bu yana TÜYAP Sanat Fuarı Artist bünyesinde koordinatörlük görevini yürütmektedir. 2013 yılında "Gezi Direnişi 27 Mayıs-18 Haziran 2013"adında hazırladığı kronolojik belgeleme çalışması kitap olarak yayınlandı. 2015 yılında Evin Sanat Galerisi'nde Nuri İyem 100 Yaşında / *Portre* sergisinde sözlü tarih uzmanı olarak arşiv çalışmasını gerçekleştirmiştir.

KÜLTÜR SANAT PRATİKLERİNDE ANLATININ YERİ

SEMİNER EĞİTMENİ: Sözlü tarih uzmanı Eda Yiğit

ONLINE SEMİNER TARİHLERİ: 20 Haziran / 21 Haziran 2020

1.OTURUM:

"Anlatının Gücü: Sözlü Tarih Kavramı Üzerine"

Seminer kapsamında ilk oturumda kütür sanat pratikleri çerçevesinde sözlü kültür, anlatının doğası, bir performans olarak anlatı ve anlatıcı özne konularına odaklanılacaktır. Bu konulara yaklaşım yöntemlerinden biri olarak sözlü tarih kavramı, sözlü tarih yönteminin olanakları ve kısıtları üzerine bir tartışma gerçekleştirilecektir.

2.OTURUM:

"Anlatıyı Tasarlamak: Tanıklık Pratikleri ve Kamusal Alan Deneyimleri"

Seminerin ikinci oturumunda anlatıyı tasarlamamanın yolları ve araçları aktarılacak, konu özelinde sergileme odaklı çalışmalar, tanıklık pratikleri ve kamusal alan deneyimlerine odaklı örnekler paylaşılacaktır.

PROF.DR.MELEK GÖREGENLİ

Lisansüstü çalışmalarını Ege Üniversitesi'nde Çevre Psikolojisi alanında yaptı. Çevre Psikolojisi, Kültürlerarası Psikoloji ve Politik Psikoloji alanlarında çalışmaları bulunuyor. Bu alanlarda ulusal ve uluslararası düzeyde yayınlanmış çok sayıda kitap ve makaleleri bulunmaktadır. Şiddet ve İşkence'nin meşrulaştırılmasının sosyal psikolojik arka planını anlamaya yönelik İzmir ve Diyarbakır'da yapılmış alan araştırmalarına dayanan çalışmaları yayınlanmıştır. Son dönemde, muhafazakarlığın sosyal psikolojik dinamikleri üzerine, özellikle Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne giriş sürecini temel alan çalışmalar sürdürmektedir. Çevre Psikolojisi: İnsan Mekan İlişkileri (Bilgi Üniversitesi Yayınları) kitabı 4. Baskısını 2018 yılında yapmıştır.

KENT, ZAMAN, KİMLİK, MEKAN

SEMİNER EĞİTMENİ: Prof.Dr.Melek Göregenli

ONLINE SEMİNER TARİHLERİ: 27 Haziran / 5 Eylül 2020

1.OTURUM:

Teorik olarak birer saatten oluşacak iki oturum şeklinde olacaktır. 27 Haziran tarihinde öğleden sonra iki oturum yapılacaktır. Bu oturumda İnsan-mekan ilişkileri; Kent Belleği ve Çevrenin Algısı ve Psikolojik haritalama kavramları, Sosyal Psikoloji ve Çevre Psikolojisi'nin kavramlarıyla ele alınacaktır. Teorik seminer sonunda katılımcılara bir uygulama ödevi (psikolojik haritalama ve mahalle belleği uygulamaları) verilecektir.

2.OTURUM:

5 Eylül tarihinde gerçekleşecek ikinci seminer katılımcıların iki seminer arasında yapacakları uygulamaların değerlendirileceği iki oturum şeklinde (1'er saatlik) yapılacaktır. Ortaya çıkan ürünler, katılımcılar tarafından sergilenmeye uygun ürünlere dönüştürülebilecektir.

BÜLENT TÜRKMEN

Trakya Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Klasik Arkeoloji Bölümü'nden mezun oldu. Aynı üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsü K. Arkeoloji Anabilim Dalı'nda yüksek lisansını tamamladı. 2001-2006 yılları arasında, 2010 yılında Yortanlı Barajı suları altında bırakılan, Bergama sınırları içinde yer alan Allianoi Kazılarında görev aldı. Edirne'de Hadrianapolis Roma Dönemi Sur Kazıları, Edirne Sarayı Kazıları ve kent içi kazılarında görev aldı. 2012 yılında Bergama Belediyesi UNESCO Dünya Mirası Birimi'nde arkeolog olarak çalışmaya başlayarak Bergama'nın UNESCO Dünya Mirası Adaylık Dosyası'nın ve Bergama Alan Yönetim Planı'nın hazırlanmasında görev aldı ve halen bu birimde çalışmaya devam etmektedir.

HELLENİSTİK VE ROMA DÖNEMİNDE KALE MAHALLESİ'NDE
YAŞAM ÜZERİNE BİR DENEME

KONUŞMACI: Arkeolog Bülent Türkmen

CANLI YAYIN SUNUMU: 12 Temmuz 2020

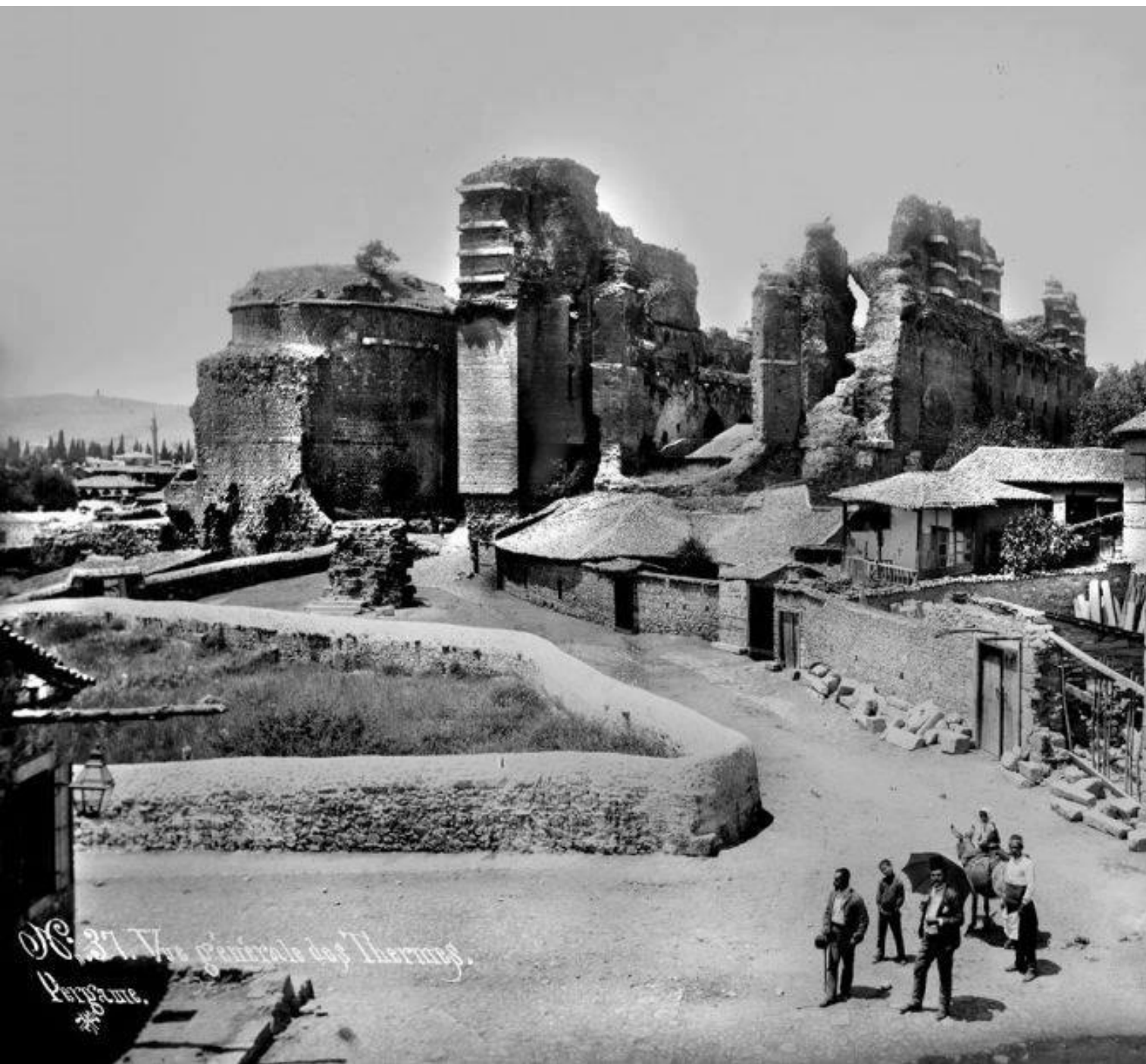
SEFA TAŞKIN

İnşaat mühendisi, siyasetçi, çevreci, araştırmacı, yazar, eski Bergama Belediye Başkanı (1989-1999). 1950 yılında İzmir'in Bergama ilçesinde doğdu. İlk ve orta okulu Bergama'da, liseyi İzmir Atatürk Lisesi'nde okudu. 1973 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nden inşaat mühendisi olarak mezun oldu. Çeşitli yerlerde mühendislik yaptıktan sonra 1989'da Sosyal Demokrat Halk Partisi'nden Bergama Belediye Başkanı seçildi. 1994'te CHP'den yeniden başkan seçildi. Belediye başkanlığı sırasında, 1860'larda Bergama'dan Berlin'e götürülen Pergamon Altarı olarak da adlandırılan Zeus Sunağı'nın geri getirilmesi konusunda kampanya başlattı. Aynı dönemde Bergama yakınlarında siyanür kullanılarak işletilmek istenen altın madenine karşı, çevrenin korunması düşüncesiyle yöre insanlarıyla birlikte büyük bir kampanya başlattı. Türk ve Yunan halkları arasında dostluğun ve barışın gelişmesi ve kalıcı hale gelmesi konusunda çalışmalarda bulundu. Bu çabalarından dolayı 1996 yılında Abdi İpekçi Barış Ödülü ile ödüllendirildi.

KALE'DE BİR SOKAK "ABACIHAN"

KONUŞMACI: Araştırmacı ve yazar Sefa Taşkın

CANLI YAYIN SUNUMU: 9 AĞUSTOS 2020

*No. 37. The temple of Athena.
Pergame.*

KIZIL AVLU / RED BASILICA, BERGAMA 1908 - FOTOĞRAF: SEBAH & JOAILLIER

ETKİNLİK TAKVİMİ

1 HAZİRAN

8 HAZİRAN 2020

13-14 HAZİRAN 2020

20-21 HAZİRAN 2020

27 HAZİRAN 2020

4-19 TEMMUZ 2020

12 TEMMUZ 2020

25-26 TEMMUZ 2020

9 AĞUSTOS 2020

15-23-29 AĞUSTOS 2020

5 EYLÜL 2020

6-12-13 EYLÜL 2020

EKİM 2020

KASIM 2020

AÇIK ÇAĞRI DUYURUSU		
SON BAŞVURU TARİHİ		
BİR MAHALLENİN KEŞFİ:KALE PSİKOCOĞRAFYA VE ANLATI ATÖLYESİ	ÇEVİRİM İÇİ ATÖLYE	GÜNSELİ BAKİ
KÜLTÜR SANAT PRATİKLERİNDE ANLATININ YERİ	ÇEVİRİM İÇİ SEMİNER	EDA YİĞİT
KENT, ZAMAN, KİMLİK, MEKAN	ÇEVİRİM İÇİ SEMİNER	PROF.DR.MELEK GÖREGENLİ
BİR MAHALLENİN KEŞFİ:KALE PSİKOCOĞRAFYA VE ANLATI ATÖLYESİ	ÇEVİRİM İÇİ ATÖLYE	GÜNSELİ BAKİ
HELLENİSTİK VE ROMA DÖNEMİNDE KALE MAHALLESİ'NDE YAŞAM ÜZERİNE BİR DENEME	SUNUM CANLI YAYIN	BÜLENT TÜRKMEN
BİR MAHALLENİN KAYITLARI:KALE BELGESEL FOTOĞRAF ATÖLYESİ	ÇEVİRİM İÇİ ATÖLYE	YÜCEL TUNCA
KALE'DE BİR SOKAK "ABACIHAN"	SUNUM CANLI YAYIN	SEFA TAŞKIN
BİR MAHALLENİN KAYITLARI:KALE BELGESEL FOTOĞRAF ATÖLYESİ	ÇEVİRİM İÇİ ATÖLYE	YÜCEL TUNCA
KENT, ZAMAN, KİMLİK, MEKAN	ÇEVİRİM İÇİ SEMİNER	PROF.DR.MELEK GÖREGENLİ
BİR MAHALLENİN KAYITLARI:KALE BELGESEL FOTOĞRAF ATÖLYESİ	ÇEVİRİM İÇİ ATÖLYE	YÜCEL TUNCA
ÇEVİRİM İÇİ SERGİ VE BERGAMA SERGİSİ		
İZMİR SERGİSİ		

Kültür_
İçin_
Alan_

Bu katalog 1 Haziran - 30 Kasım 2020 tarihleri arasında Sarı Denizaltı Sanat İnisiyatifi tarafından yürütülen ve Kültür İçin Alan tarafından desteklenen "Bir Mahallenin Hafızası: Kale" sanat projesi için digital ortamda yayınlanmıştır. Projede yer alan atölye, seminer ve sunumlar Covid-19 pandemi koşulları sebebiyle çevrim içi olarak revize edilmiştir.

© Tüm hakları saklıdır.

www.saridenizalti.com

EUMENISCHES
TOR

AL 4

AL 5

TE HALLE*
LIGTUM AEGYPT. GOTTER)

Kodscha

75

65